

دانشکده
قالب نگارش طرح درس ترمی
نیمسال دوم 97-98

عنوان درس : تشریح سیستم تنفسی، گوارش، قلب و عروق (جنین شناسی)
مخاطبان: دانشجویان پزشکی ترم دوم
تعداد واحد: 3 واحد
سهم استاد از واحد: 0/72 واحد
ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: آزاد
زمان ارائه درس: شنبه 8-10 و یک شنبه 10-12
نیمسال دوم (12 ساعت)
مدرس: دکتر میترا بختیاری
تعداد دانشجویان: 90 نفر
پیش نیاز: مقدمات تشریح

هدف کلی دوره: دانشجو باید، نحوه تشکیل و تکامل سیستم های تنفس، گوارش و قلب و عروق جنین طبیعی و عوامل موثر در ایجاد ناهنجاری های مادر زادی را بشناسد.

اهداف کلی جلسات : (جهت هر جلسه یک هدف)

- 1- جلسه اول:** آشنایی دانشجویان با خلاصه ای از جنین شناسی عمومی (مجازی)
- 2- جلسه دوم:** آشنایی دانشجویان با خلاصه ای تکامل سه لایه زایای جنینی و نحوه تکامل حفرات بدن و ناهنجاری های مادرزادی
- 3- جلسه سوم:** آشنایی دانشجویان با تغییرات ایجاد شده در طی تکامل لوله قلبی و ناهنجاری های مادرزادی مربوطه
- 4- جلسه چهارم:** آشنایی دانشجویان با تغییرات ایجاد شده در طی تکامل عروق و ناهنجاری های مادرزادی مربوطه آشنایی
- 5- جلسه پنجم:** آشنایی دانشجویان با نحوه تکامل سیستم تنفسی و سیستم گوارشی (ناحیه پیشین روده) و ناهنجاری های مادرزادی مربوط به آن
- 6- جلسه ششم:** دانشجویان با تغییرات ایجاد شده در طی تکامل دستگاه گوارشی (ناحیه میان روده و پسین روده) و نحوه تکامل بخش های مختلف آن و ناهنجاری های مادرزادی مربوطه

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

هدف کلی جلسه اول: آشنایی دانشجویان با خلاصه ای از جنین شناسی عمومی (مجازی)
اهداف ویژه جلسه اول: تاریخچه ای از پیشرفت علم جنین شناسی بیان کند. اهمیت فراگیری علم جنین شناسی

را شرح دهد. با مفاهیم کلی دوره های مختلف تکامل رویان آشنا باشد. فرآیند لقاح را توضیح دهد. نحوه تکامل رویان در هفته های اول، دوم و سوم را بداند. دوره رویانی را شرح دهد. دوره جنینی را توضیح دهد. تکامل جفت را بداند.

هدف کلی جلسه دوم: آشنایی دانشجویان با خلاصه تکامل لایه های زایای جنینی و نحوه تکامل حفرات بدن و نا هنجاری های مادرزادی مربوطه

اهداف ویژه جلسه دوم: تاریخچه ای از پیشرفت علم جنین شناسی بیان کند. اهمیت فرا گیری علم جنین شناسی را شرح دهد. سه لایه زایای اکتودرم، مزودرم و آندودرم را بشناسد و سرنوشت هریک در روند تکاملی را توضیح دهد. منشاء و چگونگی تشکیل سلوم داخل رویانی را شرح دهد. چگونگی تشکیل حفرات صفاقی، جنینی و پریکاری را توضیح دهد. تکامل مزانترهای قدامی و خلفی را با رسم نشان دهد. انواع و چگونگی ایجاد فتق های مادرزادی دیافراگم را از نظر جنین شناسی بیان کند

هدف کلی جلسه سوم: آشنایی دانشجویان با تغییرات ایجاد شده در طی تکامل لوله قلبی و نا هنجاری های مادرزادی مربوطه

اهداف ویژه جلسه سوم: با رسم شکل حوادثی را که در طی هفته سوم تا ششم جنینی اتفاق می افتد تا اینکه لوله قلبی اولیه به شکل قلب فرد بالغ تبدیل شود را شرح دهد. چگونگی تشکیل سپتوم ها در حفرات قلبی را شرح دهد. چگونگی تشکیل دریچه های سه لتی، دولتی، آئورتی و ریوی را بنویسد.

هدف کلی جلسه چهارم: آشنایی دانشجویان با تغییرات ایجاد شده در طی تکامل عروق و نا هنجاری های مادرزادی مربوطه

اهداف ویژه جلسه چهارم: گردش خون جنینی و تغییراتی که بعد از تولد در آن بوجود می آید را توضیح دهد. با رسم شکل چگونگی تشکلی عروق شریانی، وریدی لنفاوی بزرگ بدن را شرح دهد. ناهنجاری های مادرزادی دستگاه قلبی - عروقی را نام ببرد و چگونگی ایجاد آنها را از نظر جنین شناسی را مورد بحث قرار دهد.

هدف کلی جلسه پنجم: آشنایی دانشجویان با نحوه تکامل سیستم تنفسی و سیستم گوارشی (ناحیه پیشین روده) و نا هنجاری های مادرزادی مربوط به آن

اهداف ویژه جلسه پنجم: منشاء و چگونگی تشکیل جوانه های تنفسی را با رسم شکل شرح دهد. چهار مرحله تکامل ریه را نام ببرد و تغییرات هر مرحله را شرح دهد. سد خونی - هوایی را توضیح دهد. زمان تشکیل ماده سورفاکتانت و نقش آن در سندرم دیسترس تنفسی را بنویسد. از نظر جنین شناسی طرز تشکیل فیستول های تراکتوفارینژیال و آترزی ازوفازیال را بحث نماید. با رسم شکل چگونگی تشکیل روده اولیه از بخش خلفی کیسه زرده را شرح دهد.

هدف کلی جلسه ششم: آشنایی دانشجویان با تغییرات ایجاد شده در طی تکامل دستگاه گوارشی (ناحیه میان روده و پسین روده) و نحوه تکامل بخش های مختلف آن و نا هنجاری های مادرزادی مربوطه

اهداف ویژه جلسه ششم: مشتقات روده پیشین، میانی و پسین را لیست کند و نحوه تکامل هر یک را توضیح دهد. خونرسانی بخش های مختلف دستگاه گوارش را بداند. چگونگی چرخش معده و روده ها و تشکیل حفره لسر ساک را شرح دهد. چگونگی تقسیم شدن حفره کلوآکه و غشاء کلوآکه را با رسم شکل بنویسد

در پایان دانشجو قادر باشد

1-1- خلاصه ای از جنین شناسی عمومی را بداند.

1-2- تاریخچه ای از علم جنین شناسی را بداند و اهمیت فراگیری این علم را توضیح دهد. هم چنین قادر باشد نحوه تکامل حفرات بدن و نا هنجاری های مادرزادی مربوطه را توضیح دهد.

1-3- با تغییرات ایجاد شده در طی تکامل لوله قلبی را توضیح دهد و نا هنجاری های مادرزادی مربوطه را بداند.

1-4- با تغییرات ایجاد شده در طی تکامل عروق آشنا باشد و نا هنجاری های مادرزادی مربوطه را توضیح دهد.

1-5- با نحوه تکامل سیستم تنفسی و نا هنجاری های مادرزادی مربوط به آن آشنا باشد و نحوه تکامل سیستم گوارشی (ناحیه پیشین روده) را بداند.

1-6- با تغییرات ایجاد شده در طی تکامل دستگاه گوارشی (ناحیه میان روده و پسین روده) و نحوه تکامل بخش های مختلف آن و نا هنجاری های مادرزادی مربوطه

منابع:

جنین شناسی پزشکی لانگمن ویرایش چهاردهم
جنین شناسی عمومی پروفیسور خزاعی

روش تدریس:

تدریس به شیوه ارائه سخنرانی توسط استاد همراه با پرسش و پاسخ از دانشجویان و مشارکت دانشجویان در تکرار مطالب مهم پس از تدریس استاد در همان جلسه و جلسات بعد. یک جلسه به صورت مجازی با فایل صدا در سامانه LMS مرکز و مطالعات و توسعه بار گذاری شده و در اختیار دانشجویان قرار داده خواهد شد.

وسایل آموزشی: استفاده از انیمیشن و فیلم آموزشی با پاورپوینت، ویدیو پروژکتور و وایت بورد.

سنجش و ارزشیابی آزمون

آزمون	روش	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	تاریخ	ساعت
آزمون پایان ترم	چندگزینه ای	16	آخر ترم	//////
حضور فعال در کلاس	پرسش و پاسخ	4	هر جلسه	//////

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

حضور فعال دانشجویان در کلاس، مطالعه مطالب درسی هر جلسه پس از تدریس و آمادگی جهت پرسش های کلاسی

جدول زمانبندی درس تشریح سیستم های قلب و عروق، گوارش و تنفس (جنین شناسی)

روز و ساعت جلسه : شنبه 10-8 و یکشنبه 12-10

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
1	مجازی	کلیات جنین شناسی عمومی	دکتر بختیاری
2	98/2/28	تاریخچه علم جنین شناسی، تکامل حفرات	دکتر بختیاری
3	98/2/29	تکامل قلب	دکتر بختیاری
4	98/3/4	تکامل عروق و نا هنجاری های مادرزادی مربوطه	دکتر بختیاری
5	98/3/11	تکامل سیستم تنفسی و پیشین روده	دکتر بختیاری
6	98/3/12	تکامل سیستم گوارش (میان روده و پسین روده)	دکتر بختیاری

برنامه عملیاتی مربوط به واحد برنامه ریزی آموزشی

S12 اهداف کوتاه مدت:

- انتصاب مسئول ثلثت با حکم استخدامی برای مرکز مهارت بالینی با اهداف ایجاد انگیزه و حفظ ثبات در مسئول مرکز از طرف معاونت آموزشی دانشگاه (یک ماه)
 - مشخص شدن منابع تامین بودجه مورد نیاز مرکز مهارت‌های بالینی و منابع تامین تجهیزات مورد نیاز مرکز (معرفی منبع ثابت) 3-4 ماه
- مشخص شدن منابع تامین بودجه مرکز مهارت‌های بالینی**

اهداف دراز مدت و برنامه عملیاتی:

- تغییر محل مرکز مهارت بالینی از محل فعلی به علت کم بودن فضای فیزیکی فعلی (یکسال)
- تامین حداقل پرسنل پرستاری و خدمات مورد نیاز مرکز که نیروی طرحی و گذرا نبوده و نیروی علاقمند و ثابت باشند (یکسال)
- آموزش سمیولاتورهای حرفه ای و تامین و اختصاص مبلغ ثابت جهت عقد قرارداد یا سمیولاتورها برای آموزش دانشجویان و استفاده در امتحانات OSCE (یکسال)
- اختصاص چارت سازمانی به مرکز مهارت بالینی (یکسال)
- اختصاص بودجه خاص برای مرکز مهارت‌های بالینی در هر سال مالی (3-4 ماه)

S16 افزایش توانمندی هیات علمی جهت تدوین طرح درس و طرح دوره:

- 1- ارائه طرح درس توسط کلیه اساتید در درجه اول بالینی و علوم پایه (حداقل یکسال)
- 2- ارائه طرح دوره توسط مدیرگروه یا نماینده گروه‌های پایه یا بالینی با شرط تایید اکثریت اعضای گروه مربوطه (8-12 ماه)

برنامه عملیاتی:

- گذاشتن کارگاه‌های متعدد نحوه تدوین طرح درس و طرح دوره با استفاده از اساتید توانمند سطح کشور
- کارشناسی علمی طرح درس و طرح دوره های تدوین شده و دادن فیدبک به صاحبان طرح جهت رفع مشکلات
- استفاده از سیستم تشویق و یا ارتقاء برای افراد که اقدام به تدوین طرح درس نموده اند و ایجاد انگیزه در سایر همکاران

فراگیران:

اطمینان از اینکه اساتید نگارنده طرح واقعا" از مندرجات طرح درس تبعیت می کنند(نظر سنجی)